

Bugünkü sohbetimizde umre konusunu ele alacağız.

Umre, öteden beri küçük hac olarak da isimlendirilir. Fıkhi olarak bazı mezheplerde farz olduğu dahi ifade edilir. Hanefi mezhebinde ise, sünnet-i müekkede olarak kabul edilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de Rabbimiz, umreyi hac ibadetiyle birlikte zikretmiş ve ﴿وَاتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾¹ "Hacı ve umreyi Allah için tam yapın."¹ buyurmuştur. Diğer bir ayet-i kerimede de Rabbimiz yine

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾

"Şüphesiz Safa ile Merve Allah'ın nişanelerindedir. Kim Kabe'yi hacceder veya umre yaparsa, bu ikisini de tavaf etmesinde bir beis yoktur. Kim gönülden iyilik yaparsa, karşılığını görür. Doğrusu Allah şükrün karşılığını verendir ve bilendir."² buyurarak yine hac ile umre ibadetini birlikte ifade buyurmuştur. Bundan dolayıdır ki, hali, vakti, durumu müsait olan her bir Müslüman ömründe en az bir hac, bir de umre yapmalıdır.

Hac ibadeti yılda bir defa o da hac mevsiminde olmak üzere yapılabildiği halde umre ibadeti, yılın sayılı bazı günleri hariç yılın her mevsiminde yerine getirilebilir. Hac ibadeti elbette fazileti açısından daha büyüktür. Çünkü hac, hem beden hem de mal ile yapılan ve içinde büyük meşakkatleri barındıran bir ibadettir. Arafat, Müzdelife ve Mina amellerinin dışında hac ibadetinde yerine getirilen bütün ameller umre ibadetinde de vardır.

Hem haccın hem de umrenin faziletlerinden bahis buyuran Peygamber Efendimiz (as) Hz. Ebu Hureyre'nin rivayet ettiği hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur:

«الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِّمَا بَيْنَهُمَا. وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ»

"Umre ibadeti, daha sonraki bir umreye kadar işlenecek günahlara keffârettir. Mebrûr haccın karşılığı ise, ancak cennettir."³ Diğer bir hadis-i şerif te şöyledir:

«فَعُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَقْضِي حَجَّةً أَوْ حَجَّةً مَعِي»

"Ramazan ayında yapılan umre, tam bir hac sayılır,
yahut da benimle birlikte yapılmış bir haccın yerini tutar."⁴

¹ Bakara, 2:196

² Bakara, 2:158

³ Buhârî, Umre 1; Müslim, Hac 437

Değerli Kardeşlerim!

Umre de hac gibi, hem kişinin kendi adına hem de başkalarının adına vekaleten yapılabilir. Mesela, umreye gidememiş anne ve babalarımızın yerine, umre yapabilir veya vekil gönderebiliriz.

قَالَ رَجُلٌ مِنْ بَنِي عَامِرٍ لِلنَّبِيِّ ﷺ: "يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أَبِي شَيْخٌ كَبِيرٌ لَا يَسْتَطِيعُ الْحَجَّ، وَلَا الْعُمْرَةَ، وَلَا الظَّنَّ."
فَقَالَ الرَّسُولُ الْأَكْرَمُ ﷺ: «أَحْجُجْ عَنْ أَبِيكَ وَاعْتَمِرْ»

Sahabeden birisi, sevgili Peygamberimize, "Babam çok yaşlıdır. Ne hac, ne umre yapabilir, ne de sefere çıkabilir. (Ne emir buyurursunuz?)" diye sorunca, Efendimiz (as), "O hâlde babanın yerine sen hacce ve umre yap!" buyurmuştu.⁵

Zamanımızda hac ibadetini eda etmede birçok zorluğa rağmen, umrenin ifası daha kolaydır. Bu sebeptendir ki, Müslümanlar, başta Beytullah ve Ravza-i Mutahhara olmak üzere diğer mübarek mekânları ziyaret etmek üzere, umreyi değerlendirmelidirler. Zira umreye niyet ederek bu hayırlı yola çıkan Müslümanın, maddi ve manevi hayatında yeni ufukların açılacağına şüphe yoktur. En önemlisi Efendimiz (as)'ı hayatında ziyaret etmiş gibi olacaklardır. Çünkü Peygamberimiz (as) buyurdu ki:

«مَنْ زَارَنِي بَعْدَ مَوْتِي، فَكَأَنَّمَا زَارَنِي فِي حَيَاتِي»

"Beni vefatımdan sonra ziyaret eden, hayatımda ziyaret etmiş gibidir."⁶

Kıymetli Kardeşlerim!

Hacda olduğu gibi umrede de yeryüzünde Beytullah olan Ka'beyi ziyaret ve tavaf, Mekke içinde ziyaret edilecek makamlar, Mekke dışında Arafat, Müzdelife, Mina, Hirâ ve Sevr mağaralarını ziyaretler vardır. Peygamber (as) ve sahabe-i kiramın ayak bastıkları yerler; vahyin huzme huzme yeryüzüne süzülmesi mukaddes ve mübarek mekanlarda manen buluşmalar söz konusudur. Yine aynen haccın edasında olduğu gibi Medine-i Münevvere'de başta Efendimiz (as)'ın Ravzasını ziyaret ve mescidinde namaz kılmak vardır ki, Peygamber Efendimiz (as) mescidinde namaz kılanları şöyle buyurarak müjdelemiştir:

«مَنْ صَلَّى فِي مَسْجِدِي أَرْبَعِينَ صَلَاةً لَا يَفُوتُهُ صَلَاةٌ كَتَبْتُ لَهُ بَرَاءَةً مِنَ النَّارِ وَنَجَاةً مِنَ الْعَذَابِ وَبِرِّي مِنَ النَّفَاقِ»

"Kim ara vermeden benim camimde kırk (vakit) namaz kılsa, o cehennem azabından berat eder; cehennem azabından kurtulur; münafıklıktan beri olur."⁷

⁴ Buhârî, Umre 4; Müslim, Hac 221

⁵ Ebû Dâvûd, Menâsik, H. No: 1545

⁶ Darakutnî, II, 278

Dolayısıyla umre ibadeti de her anı her safhası manevi hazinelerle dopdolu bir kurtuluş kalasıdır. Bilhassa gençliğin unutamayacağı manevi haz ve zevklerle; son derece yüksek moral ve motivasyonla dopdolu bir şekilde dönecekleri seyahat olacaktır. Hayatlarının baharında unutamayacakları ve belki bir ömür boyu tesirinden kurtulamayacakları kutlu bir yolculuk olacaktır. Birkaç haftalık seyahat neticesinde elde edecekleri siyer ve tarih eğitimini uygulamalı olarak tamamlayacaklardır. Bundan daha büyük manevi kazanç olabilir mi?

Sözün burasında şunları da ilave etmek gerekir. Şöyle ki: Umre hangi aylarda yapılırsa daha güzel olur? Yukarda da ifade edildiği gibi umre yılın birkaç günü hariç (Ramazan bayramının ilk günü, kurban bayramının dört günü) her mevsiminde eda edilebilir. Ancak Ramazan ayında yapılacak umrenin daha sevap olduğuna dair rivayetler vardır ki, şu hadis-i şerif onlardan bir tanesidir:

عَنْ هَرِمِ بْنِ خَنْبَشٍ قَالَ: كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاتَتْهُ امْرَأَةٌ فَقَالَتْ: "يَا رَسُولَ اللَّهِ، فِي أَيِّ الشُّهُورِ
أَعْتَمِرُ؟" قَالَ: «إِعْتَمِرِي فِي رَمَضَانَ، فَإِنَّ عُمْرَةَ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً»

Herim b. Hanbeşe (ra) anlatıyor: “Rasulullah (sav)’in yanında oturuyordum. Bir kadın geldi ve Peygamberimize hitaben “Ya Rasulallah! Hangi aylarda umre yapayım” dedi. Rasulullah (sav), “Ramazan ayında umre yap. Çünkü Ramazan ayında yapılacak umre (sevap açısından) hacca eşittir” buyurdu.”⁸ Buna göre Ramazan ayında yapılacak umre daha faziletlidir. Elbette zamanın müsaade etmesi gerekir. Ramazan ayında müsait olamayan kardeşlerimiz yılın her mevsiminde umre ziyareti yapabilirler. İşte önümüzdeki günlerde gelecek ilkbahar tatillerinde gençlerimiz, bu tatil günlerini umre ibadeti ile değerlendirebilirler.

İfade etmek istediğimiz diğer bir husus ta şudur:

Gerek hac gerekse umre ibadetlerinin kolayca yapılabilmesi, iyi bir arkadaş grubu, tecrübeli bir rehber ve en önemlisi Mekke ve Medine’de konaklamada, iç ve dış ziyaretlerde, hac ve umre görevlerinin rahat bir şekilde yerine getirilmesi için iyi bir organizasyona da ihtiyaç vardır. Yol arkadaşlarının güvenilir ve uyumlu olması, rehberlerin tecrübeli insanlardan seçilmesi ve organizeinin yine sağlam, güvenilir ve tecrübeli olması çok önemlidir. İşte bu noktada Avrupa’da İGMG Hac, Umre ve Seyahat organizasyonu; Türkiye’de Hennes Hac ve Umre organizasyonu, Hac ve Umre

⁷ Ahmet b. Hanbel, Müsned, 25/169, H. No: 12123

⁸ Ahmet b. Hanbel, Müsned, 35/486, H. No: 16939

seyahatinde yarım asrı geride bırakmış engin tecrübe birikimlerine sahiptir. Bu her iki organizemiz de son senelerde Umre ibadetinin ifasında da üstün başarılar sergilemeye başlamış bulunmaktadır. Bilhassa ilkbahar, yaz ve Ramazan ayı umre programlarıyla Rasûlullah ve Kâbe aşığı binlerce genç ve yaşlı Müslümanı hasretleriyle buluşturmaktadır. Özellikle gelecekte İslam davasının erleri olacak gençlerimizi Ka'be'de ve Ravzada bir araya getirmekte; onlara Vahyin merkezinde İslam'ı tanıtma imkanları sunmaktadır. İşte tam da bu günlerde yine ilkbahar ve Ramazan ayı umre programlarımızla alakalı ilanlarımız kardeşlerimizin bilgilerine arz edilmiştir. Okulların tatil günlerini de fırsata çevirerek, çoluk çocuk demeden bütün aile fertleriyle mukaddes ve mübarek toprakları ziyaret için hazırlıklarımızı yapalım. Şayet kendimiz gidemeyecek olsak bile gençlerimizi teşvik etmek suretiyle onları gönderelim. Teşkilatımızın, umre ibadetini, bir ibadet olarak eda ettirmenin yanında, irşad ve eğitim hizmetlerinden nasiplenmelerine vesile olalım. Bundan dolayı da bilhassa gençlerin Umre ibadetine yönlendirilmesi ve teşvik edilmesini hem siz ana-babalardan hem de idarecilerimizden beklemekteyiz. Gençlerin mukaddes topraklara gelerek, vahyin indiği, yaşandığı ve yayıldığı coğrafyayı tanımalarına, ezeli ve ebedi önderleri Efendimiz (sav)'i ziyaret etmelerine vesile olmalarını istemekteyiz. İslam Tarihi'nin en önemli olaylarının cereyan ettiği tarihi mekanları gezerek, şarj olmuş olarak dönmelerine imkan sağlamalıyız. Allah, bütün kardeşlerimize mebrur umreler yapmayı nasip eylesin.

Alınacak Dersler:

- 1) Umre haccın provasıdır; kardeşlerimize önce umreye sonra hacca gitmelerini tavsiye ederiz.
- 2) Umre her mevsimde yapılır ama Ramazan ayı umresi daha faziletlidir.
- 3) İki haftalık Umre programının belki ömür boyu etkisinin sona ermeyeceği bir zaman dilimi olduğunu unutmamalıyız.

Ödev:

Umreye gitmemiş olan tanıdığımız gençleri umreye gitmeleri noktasında teşvik edelim. Ayrıca gençleri umre programlarıyla şuurlandıralım. Yıl içindeki okul tatillerinden birisini mutlaka umrede değerlendirelim.